

Asia: VN/13333/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (valmistavan opetuksen lisäopetus ja aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoitus)

Lausunnonantajan lausunto

Mitä mieltä olette perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksesta?

Suomenopettajat ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä perusopetuslain muuttamiseksi ja siihen liittyviksi laeiksi.

On tärkeää, että resursseja kohdistetaan kielenoppimisen alkuvaiheessa tukea tarvitseville. Lisäopetus on tarpeellinen esim. myöhään maahan tulleiden kohdalla, joskin silloinkin on varmistettava, että valmistavaan opetukseen osallistuvat integroituvat myös yleisopetuksen vertaisryhmään.

Lisäresurssin rinnalla on yhtä tärkeää kehittää valmistavaa opetusta tutkimusperustaisesti koko valtakunnan tasolla. Tätä varten olisi kohdistettava käynnissä olevien hankkeiden lisäksi määräraha pitkäjänteiseen kehittämistyöhön valmistavan opetuksen laadun varmistamiseksi.

Onko perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus mielestänne tarpeellinen?

Lisäopetus voi olla tietyissä tilanteissa tarpeellista (esim. myöhään maahan tulleet tai trauman kohdanneet oppilaat), mutta ei itsessään ratkaise mahdollisia kotoutumisen tai viivästyneen kielen oppimisen haasteita. Ylipäättään kaikessa valmistavan opetuksen järjestämisessä tulisi huomioida mm. joustavat järjestelyt, yksilölliset tarpeet sekä kielellinen tuki kaikkien oppiaineiden opiskelussa. Viimeksi mainitun mahdollistamiseksi olisi tarpeen taata kaikkien opettajien valmius opettaa oman oppiaineensa sisältöjä kieli- ja kulttuuritietoisesti. Tämä varmistetaan kehittämällä opettajankoulutusta ja täydennyskoulutusta sekä järjestämällä valmistavassa opetuksessa toimiville opettajille mentorointia.

Kielellisesti tuetun opetuksen rakenteita tulee luoda systemaattisesti ja tutkimusperustaisesti (mm. Harju-Autti 2022). OPH:n, OKM:n ja KARVI:n yhteisen KIEPPI-työryhmän ehdotuksia tulee myös kuulla. Keskeisimpiä asioita opettajankoulutuksen ja täydennyskoulutuksen lisäksi on myös ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen ryhmäkokosuositus (8–10 oppilasta, kuten oikeuskansleri on v. 2015 suositellut). Mikäli oppilaat opiskelevat inklusiivisesti perusopetuksessa tai osittain integroituna, on tarvittavat resurssit kohdennettava perusopetukseen.

Hallitusohjelmaan kirjattu kaksivuotinen valmistava opetus ei ole sellaisenaan hyvä, mikäli se tarkoittaa opetusjärjestelyiden osalta oppilaan sijoittamista vain erillään järjestettävään opetukseen kahdeksi vuodeksi. Kaksivuotinen rahoitus kuitenkin tarvitaan, jotta voidaan tarpeen mukaan luoda kielellisesti ja kulttuurisesti vastuullisia ja joustavia ratkaisuja oppilaskohtaisten tarpeiden mukaisesti. Lisäksi resursseja tarvitaan oppilashuollolliseen tukeen ja koulunkäynninohjaajan palkkaamiseen.

Onko perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoitusratkaisu toimiva?

-

Onko teillä lausuttavaa aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen korottamista koskevaan osuuteen esityksessä?

-

Onko teillä lausuttavaa aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen indeksisäännöstä koskevaan osuuteen esityksessä?

-

Onko teillä muuta lausuttavaa esitysluonnoksesta (esim. vaikutusarvioinnit)

-

Tiermas Anne
Suomenopettajat ry